

**Relasch d'ina Lescha davart il e-government
(LEGov; DG 177.100)**

Rapport explicativ

Cuir, avust 2022

Cuntegn

Il pli impurtant en furma concisa	3
I. Situaziun da partenza	3
1. Strategia dad e-government.....	4
2. Basegn d'agir pervia dal dretg chantunal.....	4
3. Basegn d'agir chaschunà dal dretg federal.....	5
4. Intervenziuns parlamentaras	5
II. Concepziun dal project.....	5
III. Princips dal project.....	6
1. Princips	6
2. Collavuraziun	6
3. Servetschs da basa.....	6
4. Portal dad e-government.....	6
5. Responsabladad	7
6. Introducziun da la correspundenza giuridica electronica	7
IV. Explicaziuns davart las singulas disposiziuns	8
1. Lescha davart il e-government	8
V. Midadas en auters relaschs.....	21
1. Revisiun parziala da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa (LGA; DG 370.100)	21
2. Revisiun parziala da la Lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun (LGDA; DG 490.000).....	28
VI. Consequenzas persunalas e finanzialas	28
1. Per il chantun	28
2. Per las vischnancas e per las regiuns	29
VII. Buna legislaziun.....	29

Il pli important en furma concisa

Igl è in grond e creschent basegn da la populaziun e da las interpresas da liquidar las fatschentas cun las autoritads en moda segira sin via electronica. En quest connex ha la Regenza deliberà ils 26 da zercladur 2018 la Strategia dad e-government dal chantun Grischun 2019 fin 2023 (prot. nr. 539/2018). Questa strategia serve a sviluppar vinavant en moda sistematica, effizienta e coordinada la furniziun da prestaziuns digitalas en il chantun. Per exempel prevesa la strategia ch'i vegnia stgaffi in portal dad e-government, sur il qual la populaziun e l'economia pon duvrar en moda centrala las prestaziuns dal chantun sin via electronica e senza palpì per pudair liquidar lur fatschentas en moda dal tuttafatg digitala. Il project legislativ qua avant maun crescha las basas giuridicas ch'èn necessarias per realisar la strategia. La legislaziun davart il e-government duai promover la furniziun da prestaziuns digitalas en il chantun. Sch'i vegn fatg diever da prestaziuns administrativas, duain quellas esser voluntaras, simplas e senza barrieras per la populaziun e per las interpresas. Per il mument duain las prestaziuns administrativas correspondentas però star a disposiziun vinavant er sin via betg electronica. Perquai ch'il e-government è in project che pertutga pliras instituziuns publicas, duain vegnir creadas – en il rom da la legislaziun – las basas giuridicas per ina collavuraziun pli stretga tranter ils differents plauns statals (Confederaziun, chantuns, regiuns e vischnancas). Tras la legislaziun vegnan plinavant creadas las basas per ils servetschs da basa ch'il chantun metta a disposiziun en il sector da la furniziun da prestaziuns digitalas. Quai è cunzunt il portal chantunal dad e-government e la soluziun d'identificaziun e d'autorisaziun ch'è colliada cun tal, sco er ina soluziun per barattar documents tranter las autoritads e las personas privatas. Las infrastructuras da basa correspondentas duain pudair vegnir messas a disposiziun – sut tschertas premissas – er a las vischnancas ed ad auters purtaders d'incumbensas publicas. Tras la revisiun da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa (LGA; DG 370.100) vegn pussibilitada la corrispondenza giuridica electronica en proceduras administrativas.

I. Situaziun da partenza

Il e-government permetta a l'administraziun publica d'ademplier sias incumbensas ed ils andaments administrativs respectivs cun agid da tecnologias d'infurmaziun e da comunicaziun (ICT) modernas. Il fatg da liquidar fatschentas administrativas en moda segira e digitala corresponda ad in basegn da la populaziun e da las interpresas. Betg sco ultim ha la pandemia dal coronavirus mussà che las prestaziuns pon e ston vegnir furnidas en il futur pli fitg sin via electronica. In'analisi dal stadi actual en il chantun Grischun ha mussà che la porschida d'infurmaziuns e d'interacziuns ha pudì vegnir meglierada permanentamain durant ils ultims onns. Percunter po vegnir engrondì il dumber da quellas prestaziuns administrativas che pon vegnir liquidadas complettamain en moda digitala. La furniziun da prestaziuns digitalas fa però cunzunt naufragi pervia da la mancanza d'in rom giuridic. Fin ussa na datti nagin relasch en il chantun Grischun, che s'occupa en moda complessiva dal diever da la tecnica d'infurmaziun e da comunicaziun tras l'administraziun publica per furnir prestaziuns a personas privatas.

1. Strategia dad e-government

La Strategia dad e-government dal chantun Grischun dals 26 da zercladur 2018 (prot. nr. 539/2018) duai crear la basa per pudair sviluppar vinavant il e-government en il chantun Grischun tenor ils basegns sco er en moda sistematica, coordinada ed effizienta. En quest rom è vegnids definids differents champs d'acziun e differentas finamiras. Las finamiras cumpiglian la creaziun d'ina purschida che cuntogna en emprima lingia las prestaziuns che vegnan dumandadas savens e che portan in grond niz. Las prestaziuns administrativas correspondentas duain pudair vegnir duvradas sur in portal central dad e-government che permetta in access simpel e seguir a questas prestaziuns administrativas. Plinavant duai vegnir pussibilità da liquidar las fatschentas administrativas en il cas normal sin via digitala e senza palpìri. La strategia vegn concretisada tras in plan da realisaziun che inditgescha ils projects prioritars dad e-government dal chantun. En il rom dal plan da realisaziun vegnan per l'ina numnads process concrets che duain vegnir liquidads sin via digitala (p.ex. digitalisaziun da la procedura per la permissiun da construcziun). Per l'autra vegnan definids servetschs da basa interdisciplinars che pon vegnir duvrads per differents process e che n'èn betg attribuids directamain ad ina singula incumbensa administrativa. In exempel è il portal dad e-government planisà. Betg sco ultim prevesa il plan da realisaziun ch'ins stoppia examinar las basas giuridicas ed eventualmain adattar las prescripziuns da procedura en vista a la liquidaziun electronica da fatschentas administrativas.

2. Basegn d'agir pervia dal dretg chantunal

La Strategia dad e-government ha la finamira strategica da stgaffir in portal central dad e-government. Il portal planisà duai permetter da far diever da differentas prestaziuns administrativas e da far inoltraziuns cun vigur legala. Per las differentas prestaziuns administrativas duai vegnir mess a disposiziun in login central. Differentas dumondas en connex cun la gestiun da quest portal dovran ina regulaziun legala formala (p.ex. responsabladad civila, responsabladad areguard la protecziun da datas). La Strategia dad e-government prevesa plinavant ina cooperaziun facultativa da las vischnancas e da las regiuns per realisar la Strategia dad e-government. Er las vischnancas e las regiuns duain avoir la pussaivladad da far diever dals servetschs da basa (sco il portal dad e-government) che vegnan mess a disposiziun dal chantun. Ils princips da questa collavuraziun duain medemamain vegnir reglads sin il stgalim da la lescha.

Actualmain ston las inoltraziuns en proceduras da recurs administrativs ed en proceduras giudizialas administrativas vegnir suttascrittass e consegnadas en scrit (art. 33 ed art. 38 LGA). Leschas spezialas pon medemamain prescriver la furma da las inoltraziuns. En cas che las proceduras administrativas che han l'intent da relaschar ina decisiun, duain vegnir liquidadas en il futur cumpletamain sin via electronica, sto – tenor la giurisdicziun dal Tribunal federal – vegnir creada ina basa legala (cf. p.ex. DTF 142 V 152, cons. 2.4). Perquai duai vegnir definì en la LGA, sut tge premissas che inoltraziuns electronicas èn pussaivlas en proceduras administrativas. Plinavant duai vegnir reglà en la lescha, sut tge premissas che decisiuns vegnan communitgadas sin via electronica ubain che l'invista da las actas po vegnir prendida sin via electronica.

3. Basegn d'agir chaschunà dal dretg federal

Cun la Lescha federala davart la plattafurma da communicaziun electronica en il sector giudizial (LPCEG) vegnan stgaffidas las premissas giuridicas per ina plattafurma centrala, sur la quala autoritads, dretgiras, advocatas ed advocats, partidas da procedura sco er ulteriuras personas partecipadas a la procedura pon resp. ston trametter e retschaiver documents. Questa plattafurma vegn administrada da la Confederaziun e dals chantuns en il rom d'in purtader cuminaivel. Sur la plattafurma pon er vegnir liquidadas inoltraziuns en il rom da proceduras chantunalas da recurs administrativ e da proceduras giudizialas administrativas, sch'i vegnan stgaffidas las basas giuridicas correspudentas sin plaun chantunal.

4. Intervenziuns parlamentaras

Differentas intervenziuns dal Cussegl grond s'occupan d'aspects dal e-government. L'incumbensa Bigliel dals 18 d'avrigl 2019 concernent la digitalisaziun da las proceduras per la permissiun da construcziun ha incumbensà la Regenza d'examinar, co che la procedura per la permissiun da construcziun po vegnir digitalisada. Ad ina digitalisaziun cumpletta da questa procedura s'oppona il fatg che tscherts documents ston vegnir inoltrads sin palpiri. Per pussibilitar in process cumplettaimain electronic per las permissiuns da construcziun vegni pia premiss che la LGA pussibiliteschia inoltraziuns electronicas. L'incumbensa da la fracziun da la PPS dals 3 da december 2019 concernent promover pli fitg datas administrativas avertas pretenda che la Regenza elavuria cundiziuns generalas organisatoricas, tecnicas e giuridicas per l'access a las datas administrativas en ina furma legibla da maschinas. Entant che las cundiziuns generalas organisatoricas e tecnicas vegnan elavuradas actualmain en il rom d'ina gruppa da lavur interdepartamentala, duai vegnir creada – en la lescha qua avant maun – ina norma giuridica fundamentala per la publicaziun da datas sco open government data (OGD).

II. Concepsziun dal project

Per promover il e-government e per introducir la corrispondenza giuridica electronica han ils chantuns differents concepts da regulaziun. Per part vegnan quests temas francads en il decret da dretg processual general, entant che auters chantuns possedan ina legislaziun specifica davart il e-government u davart la digitalisaziun. Ina regulaziun en il decret da dretg processual sa focussescha sin la corrispondenza giuridica electronica en proceduras administrativas formalas. Crear ina legislaziun davart il e-government è percenter ina basa pli cumplexsiva che chapescha la liquidaziun electronica da las proceduras administrativas mo sco ina part da la corrispondenza electronica tranter l'administraziun e sia clientella. En il sector dal e-government ston vegnir regladas ulteriuras dumondas giuridicas – per exempel en connex cun etablir il portal dad e-government – che surpassan il rom d'in decret da dretg processual. Perquai vegni considerà sco raschunaivel da relaschar ina lescha specifica davart il e-government. La lescha duai definir il rom organisatoric e regulatoric per la digitalisaziun da l'administraziun sco er definir tschertas basas (p.ex. en il sector dals servetschs da basa). Spezialmain concernent ils servetschs da basa duai la regulaziun però sa restrenscher als principis. Normas memia detagliadas en quest sector marcà da la tecnica cuntengnan il privel da daventar antiquadas, perquai che l'ambient tecnic e regulatoric sco er

las pretensiuns da las utilisadras e dals utilisaders pon sa midar svelt. Las normas correspondentas duain vegnir concretisadas sin il stgalim da l'ordinaziun.

III. Principis dal project

1. Principis

La furniziun da prestaziuns digitalas tras l'administraziun per persunas privatas duai vegnir promovida en emprima lingia cun metter a disposiziun ina vasta purschida che po vegnir utilisada cun pitschens obstachels. Prestaziuns digitalas duain esser accessiblas per tuts e sche pussaivel er senza barrieras. En la lescha stoi vegnir fixà ch'ils servetschs dad e-government stoppian da princip star a disposiziun er vinavant en furma betg electronica. Il fatg d'obligar en general las persunas privatas da communitgar cun las autoritads u da duvrar tscherts servetschs da basa mo sin via digitala na vegn per il mument anc betg considerà sco opportun, perquai che betg tut las persunas na pon u na vulan far diever dal chanal digital.

2. Collavuraziun

Perquai che las prestaziuns administrativas vegnan savens furnidas d'autoritads da differents plauns statals, sto la digitalisaziun vegnir chapida sco incumbensa che cumpiglia pliras autoritads e plirs plauns statals. En il sector dal e-government sto il chantun pia collavurar cun auters chantuns e cun la Confederaziun. Questa collavuraziun po per exempel cumpigliar la determinaziun da standards e da process cuminaivels sco er l'acquisiziun cuminaivla ed il diever cuminaivel da systems dad ICT. La Lescha davart il e-government stgaffescha la basa per collavurar cun autras communitads tras la conclusiun da cunvegns u tras la fundaziun e tras la participaziun a persunas giuridicas dal dretg public e dal dretg privat. Plinavant duai vegnir reglà, sut tge cundiziuns che las vischnancas resp. las regions pon duvrar l'infrastructura da basa chantunala (particularmain il portal dad e-government) per porscher agens servetschs.

3. Servetschs da basa

Cumbain che mintga process da fatschenta ha sias characteristics, posseda la gronda part dad els elements sumegliants, ed a chaschun da la digitalisaziun s'imponi d'unifitgar quests elements sumegliants. En il rom da la Strategia dad e-government installescha il chantun pia tscherts servetschs da basa che servan sco basa cuminaivla interdisciplinara per autras prestaziuns administrativas che sa basan sin quests servetschs. Quests servetschs da basa duain vegnir definids en il rom da la lescha. Sche autoritads administrativas chantunals vulan porscher lur prestaziuns online, èn ellas da princip obligadas da recurrer als servetschs da basa per quest intent. Sut tschertas premissas duain las vischnancas ed auters purtaders d'incumbensas publicas medemamain pudair duvrar las infrastructuras da basa correspondentas. Per motivs da l'autonomia organisatorica na duai perconter betg vegnir prescrit ch'il diever dals servetschs da basa saja obligatoric.

4. Portal dad e-government

Il portal dad e-government e l'infrastructura respectiva èn ina part centrala da la realisaziun da la Strategia dad e-government. A las utilisadras ed als utilisaders duai il portal permetter

da consultar prestaziuns administrativas sur ina plattafurma centrala cun las medemas datas d'access. Il portal duai mo servir sco portal da transit per autentifigar e per autorisar las utilisadras ed ils utilisaders. Las prestaziuns administrativas vegnan percurter mintgamai furnidas sur l'applicaziun spezialisada dal post da servetsch respectiv. Da princip datti ina separaziun stricta tranter las datas dal conto e las datas specificas. Cun la lescha duain vegnir stgaffidas las basas giuridicas per l'organisaziun, per la gestiun e per l'utilisaziun dal portal. Il diever dal portal è gratuit. Per prestaziuns administrativas che permettian d'elavurar datas persunalas, vegni premess che las utilisadras ed ils utilisaders installeschian in e-conto. La lescha regla l'installaziun e la schliaziun da quest conto sco er ils ulteriurs dretgs e las ulteriuras obligaziuns da las utilisadras e dals utilisaders. Plinavant vegn creada la basa legala per ch'ils posts ch'èn responsabels per la gestiun da quest portal possian elavurar questas datas.

5. Responsabilidad

Il portal dad e-government porscha prestaziuns administrativas da differentas autoritads. Perquai èsi impurtant da definir, tge autoritad ch'è cumpetenta per la funcziunalitad en tge sector, però er tge autoritad ch'è cumpetenta ord vista da la protecziun da datas. Questa attribuziun duai vegnir fatga en il rom da la lescha. Per motivs technics na poi betg vegnir garantì che tut las prestaziuns administrativas dal portal dad e-government sajan disponibilas da tuttas uras. Eventualmain n'han ins – durant in tschert temp – betg access a tut ils channels electronics. I n'è betg commensurà ch'il stadi surpiglia qua sulet la ristga da perdita, perquai ch'el vegn a depender per part er da furniturs da servetschs privats externs per ademplir las prestaziuns. En il rom da las reglas generalas da responsabilidad surpiglian pia las utilisadras ed ils utilisaders la ristga da perdidas, perquai ch'ellas ed els pon per regla s'organisar da betg vegnir donnegiads tras interrupziuns da curta durada.

6. Introducziun da la corrispondenza giuridica electronica

Pliras disposiziuns da la procedura administrativa chantunala pretendan che las inoltraziuns vegnian suttascrittas e consegnadas en scrit. Questa esigenza impedescha la corrispondenza giuridica electronica. La revisiun da las disposiziuns respectivas en la LGA duai pia dar a la furma electronica – sut tschertas premissas – il medem status sco a la furma scritta. La corrispondenza giuridica electronica duai pia star a disposiziun ad uschè bleras personas sco pussaivel en ina moda e maniera uschè simpla sco pussaivel. I duai vegnir desistì d'introducir instruments sco la signatura electronica, che n'èn betg sa cumprovads en la pratica d'auters chantuns. L'identificaziun e l'integritad da las inoltraziuns duai percurter vegnir garantida en quel senn, che las partidas s'annunzian sin in sistem da transmissiun. Sco sistem da transmissiun vegn en dumonda per l'ina il portal chantunal dad e-government. En il rom da la Lescha federala davart la plattafurma da comunicaziun electronica en il sector giudizial (LPCEG) vegn per l'autra concepì – cun «justitia.swiss» – in portal central naziunal che permetta da reproducir proceduras administrativas chantunalas u proceduras giudizialas administrativas. Cun il consentiment da las personas partecipadas duai plinavant vegnir pussibilità a las autoritads da communitgar lur decisiuns sur quests systems da transmissiun u da conceder l'invista da las actas sin via electronica. Per render atractiva la corrispondenza giuridica electronica duai quella pudair vegnir applitgada

essenzialmain tenor ils medems princips tar la Confederaziun e tar ils chantuns e sin differents champs giuridics. Perquai vegn la regulaziun da la corrispondenza giuridica electronica a s'orientar en il chantun Grischun tenor las disposiziuns respectivas dal dretg federal, las qualas duain vegnir francadas – en il rom da la LPCEG – en las leschas processualas da la Confederaziun.

IV. Explicaziuns davart las singulas disposiziuns

1. Lescha davart il e-government

Art. 1 Object

La lescha fixescha ils princips per applitgar tecnologias d'infurmaziun e da comunicaziun (ITC) en connex cun la furniziun da prestaziuns da l'administraziun chantunala. Plinavant regla ella la collavuraziun dal chantun cun autras instituziuns publicas en il sector dal e-government. Ina finamira da la Strategia dad e-government è la realisaziun d'in portal chantunal dad e-government che duai pussibilitar a las burgaisas ed als burgais, a l'economia ed al maun public l'access a prestaziuns administrativas electronicas. Cun la lescha qua avant maun vegnan stgaffidas las basas giuridicas per l'organisaziun, per la gestiun e per l'utilisaziun da quest portal.

Art. 2 Champ d'applicaziun

L'intent da la lescha è quel da realisar las finamiras da la Strategia dad e-government. Questas finamiras sa drizzan en emprima lingia a las autoritads administrativas chantunals, uschia che quellas èn las adressatas principalas da las disposiziuns da la Lescha davart il e-government. Las vischnancas, las dretgiras ed auters purtaders d'incumbensas da dretg public pon collavurar en il e-government e per exempel porscher servetschs sur il portal chantunal dad e-government. Sch'ellas ed els fan quai, ston ellas ed els observar ils princips ch'èn statuids en la lescha per il portal (p.ex. concernent l'elavuraziun da datas e concernent la responsabladad).

Art. 3 Noziuns

L'art. 3 definescha las noziuns specificas en connex cun il e-government e cun la furniziun da prestaziuns digitalas. Tenor l'al. 1 lit. a è ina «utilisadra» u in «utilisader» ina persuna natirala che dispona d'in e-conto. Persunas giuridicas na pon betg esser utilisadras independentas en il portal, ma ellas pon sa laschar represchentar tras persunas natiralas per retrair prestaziuns administrativas (cf. art. 15). Cun «e-conto» è manegià – tenor l'al. 1 lit. b – in conto digital per utilizar prestaziuns administrativas da las autoritads e da las instituziuns publicas. Sco «prestaziun administrativa» vegn chapida – tenor la lit. c – in'activitad u in resultat che vegn furnì d'ina autoritad sin basa d'ina procedura ch'ella sezza resp. che l'utilisadra u l'utilisader ha inizià. En quest connex duai questa noziun vegnir chapida en ina moda uschè generala sco pussaivel. Da las prestaziuns administrativas ston vegnir differenziads ils uschenunads «servetschs da basa». In «servetsch da basa» è in servetsch electronic che furma ina basa cuminaivla interdisciplinara per differents process e per las prestaziuns administrativas che sa basan sin tals. En connex cun questa lescha stoi vegnir differenzià tranter las datas ch'èn necessarias per utilizar il e-conto e che vegnan arcunadas en quest e-conto («datas dal conto», cf. al. 1 lit. g) e las datas che vegnan

elavuradas en connex cun prestaziuns administrativas utilisadas («datas specificas», cf. al. 1 lit. f). Questas ultimas vegnan elavuradas tenor l'al. 1 lit. e da princip mo en las «applicaziuns spezialisadas» e betg arcunadas en il e-conto (cf. però art. 18 ss.).

Art. 4 Furniziun da prestaziuns digitalas

L'art. 4 al. 1 è en emprima lingua da natira programmatica. Questa disposiziun sto vegnir chapida sco incumbensa d'agir a tut las autoritads administrativas chantunalas da realisar consequentamain la digitalisaziun. Da la disposiziun na po vegnir deducì nagin dretg ch'ina tscherta prestaziun administrativa stoppia vegnir furnida online. Igl è en l'interess da l'administraziun chantunala che prestaziuns administrativas vegnian furnidas pli savens online. Projects, cun ils quals prestaziuns fin ussa analogas pon vegnir furnidas en moda digitala, vegnan planisads e realisads en il rom dal plan da realisaziun da la Strategia dad e-government. Quest plan da realisaziun vegn evaluà ed adattà mintga onn.

Perquai che adina dapli prestaziuns pon vegnir furnidas di e notg en moda digitala en il futur, stoi vegnir garantì che questa via digitala stettia a disposiziun ad uschè bleras persunas sco pussaivel. Quai vul forsà dir ch'i ston vegnir previsas mesiras supplementaras concernent l'access senza barrieras (p.ex. la pussaivladad da sa laschar preleger il text al monitor pervia d'in impediment da la vesida). Quest princip da l'inclusiun digitala po vegnir restrenschi en il rom da la commensurabladad, cunquai ch'i na sto per exempel betg vegnir pussibilità d'utilisar soluziuns d'internet modernas sin apparats antiquads u sin systems operativs vegls u schizunt da metter a disposiziun a persunas in access ad in computer.

Actualmain n'han anc betg tut las burgaisas ed ils burgais in access a meds electronics u n'èn betg tut las burgaisas ed ils burgais prunts u en cas d'utilisar tals. Sche tschertas prestaziuns administrativas pudessan vegnir retratgas mo pli online, fissan entiras gruppas da persunas facticamain exclusas da lur utilisaziun. Quai è problematic per motivs dal scumond da discriminaziun.¹ Pervia da quai stoi vegnir fixà en la lescha che las prestaziuns administrativas stoppian da princip star a disposiziun er vinavant en ina furma betg electronica. I po esser giustifitgà d'excluder tscherts secturs specifics da questa obligaziun. En quests cas ston però vegnir previsas mesiras per ch'er persunas che na pon betg utilizar prestaziuns digitalas hajan vinavant access a las prestaziuns administrativas correspondentas (p.ex. regulaziuns transitoricas, agids uffizials). Sche prestaziuns administrativas u process dal tuttafatg novs vegnan purschids mo pli online, stoi er vegnir tegnì quint da quests interess. Quai na vul però betg dir ch'in process parallel sin palpì stoppia vegnir previs stringentamain.

Art. 5 Conclusiun da cunvegna

In e-government efficaci pretenda la collavuraziun dad instituziuns publicas sur tut ils plauns administrativs ora. Uschia pon applicaziuns ed infrastructures existentas vegnir svilupadas ed utilisadas en moda cuminaivla per evitar svilups multipels chars resp. il manaschi multipel da soluziuns cun funcziuns cumparegliablas che custan bler e che dovran bler personal. Questa collavuraziun po vegnir reglada tranter las instituziuns publicas sin basa da

---

¹ Cf. per exempel la sentenza dal Tribunal federal 1C_137/2018 dals 27 da november 2018.

convegnas da dretg public. Sco exempel po vegnir numnà qua la «Cunvegna da basa da dretg public per la collavuraziun pertutgant il e-government en Svizra» tranter la Confederaziun ed ils chantuns. La formulaziun programmatica en l'art. 5 exprima las aspectativas dal legislatur che las autoritads administrativas chantunalas sa stentian d'elavurar e d'utilisar soluziuns dad ITC ensemen cun autras instituziuns publicas. Las convegnas correspudentas duain sa restrenscher en quest connex a la «realisaziun tecnica ed organisatorica» e betg furmar la basa per reglar il cuntegn da la collavuraziun. Pervia da quai èsi er giustifitgà che la Regenza è responsabla da far talas convegnas. L'urden da cumpetenzas francà en la Constituziun chantunala da far convegnas e contracts interchantunals ed internaziunals na vegn betg midà tras quai. Necessary resta in conclus dal Cussegl grond, sche las convegnas cuntegnan disposiziuns legislativas che ston vegnir regladas en ina lescha (art. 31 al. 2 da la Constituziun dal chantun Grischun [Cst.; DG 110.100]).

Art. 6 Participaziuns

Igl è sa mussà ch'igl è raschunaivel da fundar subjects giuridics en furma d'uniuns da dretg privat u da societads anonimas per ina collavuraziun a vista pli lunga tranter differentas instituziuns publicas en il sector dal e-government. Questas societads pon engaschar personal spezialisà per tut las instituziuns publicas participadas, dar incumbensas u far acquisiziuns. Sco exempel po vegnir numnada l'uniun «iGovPortal», a la quala il chantun Grischun sa participescha ensemen cun quatter ulteriurs chantuns. L'intent da questa uniun è da mantegnair e da sviluppar vinavant in spurtegl virtual dad e-government. Grazia a la participaziun a questa uniun pon la lavur ed ils custs da svilup dals chantuns vegnir dividids en quest sector. Cun la disposiziun qua avant maun duai vegnir statui sut tge cundiziuns ch'il chantun po cofundar organisaziuns correspudentas u sa participar a talas. La cumpetenza per stabilir e per exequir la participaziun sa drizza tenor la cumpetenza materiala da las autoritads, cun resalva da la cumpetenza da far expensas. Plinavant ston vegnir resguardadas las prescripziuns generalas concernent las participaziuns chantunalas.² Organisaziuns correspudentas na duain en quest connex betg pratitgar in'activitad commerciala e concurrenzar l'economia privata. Per quai duvrassi numnadain ina basa legala correspudenta.

Art. 7 Datas publicas avertas

L'incumbensa da la fracziun da la PPS concernent promover pli fitg datas administrativas avertas pretenda ch'i vegnian stgaffidas las cundiziuns generalas legalas per la publicaziun dad open government data (OGD). Las directives concernent la publicaziun da questas datas èn vegnidadas fixadas en la lescha qua avant maun, perquai ch'i sa tracta d'in servetsch electronic dal chantun. En tge dimensiun che datas da l'administraziun chantunala vegnan publicitadas sco OGD vegn definì actualmain en in project interdepartamental sut la direcziun da la Chanzlia chantunala. Sche la legislaziun speziala respectiva sto eventualmain vegnir adattada, sa mussa pir, cura ch'igl è fixà tge datas che vegnan publicitadas sco OGD. La

---

² Cf. per exempel la Lescha da finanzas dal chantun Grischun (Lescha da finanzas, LFC; DG 710.100) e l'Ordinaziun davart la realisaziun da la public corporate governance per il chantun Grischun (DG 710.400)

regulaziun da l'art. 7 prevesa che las unitads administrativas mettan a disposiziun sco OGD datas ch'ellas han eruì u elavurà en il rom da l'adempliment da lur incumbensas e ch'èn arcunadas en moda electronica ed èn avant maun en moda structurada en collecziuns (p.ex. datas da l'aura). Pia n'è la publicaziun dad OGD nagina incumbensa administrativa nova, mabain po vegnir liquidada da las unitads administrativas sco activitad accessorica. Perquai che la preparaziun da questas datas chaschuna tenor l'experientscha er lavur, na vegni betg fixà che las datas stoppian vegnir messas a disposiziun. Da la publicaziun sco OGD èn ultra da quai exceptadas las datas che na pon betg vegnir publitgadas sin fundament d'auters relaschs u che pon vegnir publitgadas mo sut cundiziuns restrictivas (p.ex. datas persunalas). Plinavant poi vegnir desistì d'ina publicaziun, sche la lavur per preparar las datas stat en ina disproporziun cun il niz che po vegnir spetgà. L'al. 3 definescha las modalitads da la publicaziun sco OGD. Quai duai succeder svelt, en ina furma che po vegnir legida da maschinas sco er en in format avert, e l'ulteriura elavuraziun da las unitads da datas publitgadas uschia duai esser gratuita. L'obligaziun da publitgar svelt las OGD ha per consequenza ch'i na resta betg adina temp avunda per controllar la correctadad da las datas. Quai è problematic ord vista da la responsabladad. Pervia da quai fixescha l'al. 4 ch'i n'exista nagina obligaziun da controllar la correctadad, la complettadad, la plausibilitad u auters criteris da qualitat per pudair publitgar las datas. Ma qua tras na vegnan las unitads administrativas betg deliberadas da lur obligaziun da controllar la correctadad, la complettadad, la plausibilitad u auters criteris da qualitat da las datas en il rom da l'adempliment da lur incumbensas legalas e da las basas giuridicas vertentas.

Art. 8 Externalisaziun

Cun ademplir prestaziuns administrativas daventa l'excorporaziun d'elavuraziuns da datas a terzas personas (uschenumnà «outsourcing») adina pli impurtanta, per exempel en connex cun l'utilisaziun da servetschs d'arcunaziun online. Questa excorporaziun è reglada per gronda part tras la legislaziun davart la protecziun da datas (cf. art. 2 da la Lescha chantunala davart la protecziun da datas [LCPD; DG 171.100] en cumbinaziun cun l'art. 10a da la Lescha federala davart la protecziun da datas [LPD; CS 235.1]). Tenor questas disposiziuns stoi vegnir garantì en spezial che l'incumbensada u l'incumbensà elavuria las datas uschia, sco che l'incumbensadra u l'incumbensader dastgass far quai sez, e prenia mesiras adattadas per garantir las pretensiuns envers la segirezza dal manaschi e da las datas. Quest princip duai vegnir confermà qua ed i duai vegnir menziunà che l'autorità ch'excorporescha sias datas sto garantir tras ina cunvegna, tras cundiziuns u en outra moda adattada che las pretensiuns vegnian observadas. Supplementarmain a las premissas da la legislaziun davart la protecziun da datas fixescha questa disposiziun che l'autorità mintgamai responsabla sto procurar ch'ella possia ademplir vinavant sias incumbensas envers las personas che retiran prestaziuns, er sche l'incumbensada u l'incumbensà terminescha ses manaschi u cuntrafa a las cunvegna fixadas.

Art. 9 Servetschs da basa

En il rom da la Strategia dad e-government duai il chantun installar tsherts servetschs da basa che servan sco fundament interdisciplinar cuminaivel per autras prestaziuns administrativas che sa basan sin tals (cf. art. 3 al. 1 lit. d, cf. III. 3 qua survart). Uschia duain

per exempel numerusas prestaziuns administrativas da differentes posts da servetsch pudair vegnir consultadas sur il portal dad e-government. Questas infrastructures cuminaivlas gidan a sbassar ils custs ed ad augmentar la segirezza. Tenor il conclus da la Regenza dals 17 da december 2019 (prot. nr. 976/2019) duain ils servetschs da basa vegnir mess a disposiziun er a terzas personas, en spezial a las vischnancas.

En il plan da realisaziun da la Strategia dad e-government vegnan designads tsherts projects ch'èn centrals per ulteriurs servetschs dad e-government. Quests projects duain vegnir chapids sco servetschs da basa en il senn da questa lescha. I sa tracta dals suandants projects:

- portal dad e-government: Per la populaziun e per l'economia duai vegnir stgaffi in access electronic central ad infurmaziuns ed a prestaziuns dal chantun.
- servetsch per barattar comunicaziuns: Sur ina plattafurma da consegna ch'è integrada en il portal dad e-government duain documents d'applicaziuns spezializadas vegnir consegnads a las utilisadras ed als utilisaders ed i duain pudair vegnir tramess messadis resp. fatgas inoltraziuns a las autoritads.
- administraziun centrala da las identitads da las utilisadras e dals utilisaders e metter a disposiziun ina plattafurma d'autenticaziun centrala per prestaziuns administrativas digitalas chantunalas (identity and access management [IAM]): Tras in e-conto e tras l'infrastructura IAM che serva sco basa per tal vegni pussibilità a las utilisadras ed als utilisaders da profitar da differentas prestaziuns administrativas cun las medemas datas d'access.

L'enumeraziun dals servetschs da basa na sto betg vegnir chapida sco definitiva, perquai ch'i po – pervia dal svilup tecnologic – exister en il futur il basegn da laschar purtar tras il chantun ulteriuras tecnologias sco servetschs da basa. I duai senz'auter esser pussaivel da prevair ulteriurs servetschs sco infrastructura da basa interdisciplinara, senza che la lescha stoppia sfurzadamain vegnir adattada. Ina regulaziun legala po dentant daventar necessaria per auters motivs, particularmain pervia da la protecziun da datas. Plinavant stoi vegnir resguardà ch'ils servetschs da basa vegnan installads pass per pass e na stattan betg gia a disposiziun cumpletmain il mument che la LEGov entra en vigur.

Art. 10 Utilisaziun

Sche autoritads administrativas chantunalas vulan porscher lur prestaziuns administrativas online, èn ellas da princip obligadas da revegnir als servetschs da basa tenor l'art. 9 per quest intent. Quai signifitga che prestaziuns administrativas chantunalas ston pia vegnir purschidas da princip sur il portal chantunal dad e-government. In'obligaziun correspondententa è necessaria per garantir che las autoritads administrativas chantunalas applitgeschian proceduras cumpatiblas per digitalisar lur process da fatschenta. Quai serva er a las utilisadras ed als utilisaders che pon per exempel duvrar dapertut la medemas datas d'access. Igl è imaginabel ch'i existan en in tshert sector specific autras soluziuns, en spezial soluziuns interchantunalas, che na pon eventualmain betg vegnir utilisadas cun ils servetschs da basa. Pervia da quai duai esser pussaivel da prevair divergenzas da l'obligaziun d'utilisaziun.

L'utilisaziun da servetschs chantunals d'informatica tras terzas personas è gia prevista en il dretg vertent tenor l'art. 8 al. 3 da l'Ordinaziun davart la tecnica d'infurmaziun e da comunicaziun en l'administraziun chantunala (OITC; DG 170.500). Consequentamain duai er esser permess a las vischnancas ed ad auters portaders d'incumbensas da dretg public d'utilisar las infrastructures da basa per porscher prestaziuns administrativas electronicas. La lescha qua avant maun concretisescha las premissas per quai. Pervia da lur autonomia organisatorica duai l'utilisaziun da l'infrastructura da basa esser facultativa per las vischnancas e per auters portaders d'incumbensas publicas. Obligaziuns correspudentas pon però vegnir fixadas en la legislaziun speziala, sche quai daventa necessari per promover il e-government en in tschert sector da dretg. Oravant tut al cumenzament poi esser necessari da restrenscher l'utilisaziun dals servetschs da basa tras posts ordaifer l'administraziun chantunala, perquai ch'i n'è – per motivs da resursas – per exempel anc betg pussaivel da reproducir las prestaziuns administrativas communalas en il portal dad e-government. Pervia da quai duai esser chausa da la Regenza da definir tge servetschs da basa che pon vegnir utilisads en tge dimensiun da las organisaziuns menziunadas qua survart.

Art. 11 Surpigliada dals custs

Ils servetschs da basa èn prestaziuns administrativas chantunals. En concordanza cun la Strategia dad e-government ston lur custs d'installaziun e da gestiun da princip vegnir surpigliads dal chantun. La repartiziun dals custs entaifer il chantun resulta dal plan da realisaziun. Ils custs per installar il portal dad e-government e l'infrastructura da basa IAM vegnan per exempel pajads tras il credit d'impegn general «Installaziun da las basas e da las premissas per realisar la strategia dad e-government» ch'è vegni deliberà dal Cussegl grond en il preventiv 2020. Sche vischnancas u auters portaders d'incumbensas publicas vulan profitar dals servetschs da basa per porscher prestaziuns administrativas, ston els surpigliar ina part dals custs chantunals d'installaziun e da gestiun. En quest connex duai la collavuraziun tranter il chantun sco purschider da servetschs e las personas u las organisaziuns sco retschavidras dals servetschs vegnir fixada en cunvegnas da dretg administrativ. Quests contracts reglan las modalitads da la purschida da prestaziuns administrativas en furma electronica sco er ils detagls davart la participaziun als custs. L'autozza da la participaziun als custs sa drizza en quest connex tenor il gener e tenor la dimensiun da las prestaziuns administrativas utilisadas.

Art. 12 Intent ed introducziun

Il portal dad e-government pussibilitescha a personas natirals ed a personas giuridicas da liquidar fatschentas cun l'administraziun sur l'internet. Sco portal da transit serve el ad autentifitgar ed ad autorisar l'utilisadra u l'utilisader, avant ch'ella u el ha access ad in'applicaziun spezialisada. Il portal n'arcuna naginas datas specificas. L'al. 2 fixescha tschertas premissas minimalas envers la gestiun dal portal dad e-government. Quellas resultan en spezial da la legislaziun davart la protecziun da datas e duain vegnir concretisadas en la lescha qua avant maun. La soluziun dal portal ch'è prevista en il rom dal plan da realisaziun ademplescha tut questas premissas. Ina part integrala impurtanta dal portal dad e-government è il e-conto che pussibilitescha d'utilisar prestaziuns administrativas

existentas da differentas applicaziuns spezializadas cun las medemas datas d'access. Il e-conto sa basa sin in sistem IAM che duai garantir che las utilisadras ed ils utilisaders s'autentifitgeschian envers las applicaziuns spezializadas e possian utilizar quellas e las datas ch'èn arcunadas en ellas en il rom dal dretg concedì. Il e-conto ed il sistem che serva sco basa per tal vegnan reglads detagliadamain en ils art. 14 ss. Ultra da quai duai la communicaziun codada tranter las autoritads e las utilisadras ed ils utilisaders vegnir garantida sur ina plattafurma da consegna ch'è integrada en il portal dad e-government. Per la realisaziun concreta da prestaziuns administrativas electronicas èn responsabels ils departaments ed ils posts da servetsch (cf. chapitel 6.1.5 da la Strategia dad e-government dal Grischun). Pervia da quai na pon betg tut las prestaziuns administrativas vegnir purschids en furma electronica a medem temp ed a partir dal mument ch'il portal vegn mess en funcziun, mabain vegnan messas a disposiziun pass per pass. Per las utilisadras ed ils utilisaders stoi vegnir rendì visibel, tge prestaziuns administrativas ch'èn disponiblas sut tge premissas.

Art. 13 Custs d'utilisaziun

Per promover il e-government na duai l'utilisaziun da prestaziuns administrativas electronicas betg chaschunar custs supplementars a las utilisadras ed als utilisaders. Pervia da quai vegn l'utilisaziun dal portal dad e-government e dals servetschs da basa ch'èn colliads cun tal ad esser pussaivla gratuitamain. Quai na cumpiglia però betg ils custs d'access a l'internet che ston vegnir pajads vinavant da l'utilisadra u da l'utilisader. Sche prestaziuns administrativas betg gratuitas vegnan liquidadas sur il portal, sa drizzan lur custs tenor il reglament da taxas respectiv. I dat la pussaivladad da colliar il e-conto cun ina identitad electronica (p.ex. «SwissID»). Perquai che l'utilisaziun d'identitads correspundentas è facultativa, ston ils custs respectivs vegnir surpigliads da l'utilisadra u da l'utilisader. Per tscherts stgalims da confidenza pli auts per utilizar prestaziuns administrativas cun in cuntegn sensibel poi ultra da quai esser necessari da percurrer ina procedura d'identificaziun uffiziala (cf. art. 20). Perquai ch'ils process correspundents n'èn anc betg definids, duai vegnir statuida ina resalva en quel senn che quests custs ston vegnir surpigliads da l'utilisadra u da l'utilisader. Da quai po la Regenza dentant divergiar en in'ordinaziun. Cun l'al. 3 vegn ultra da quai stgaffida ina disposiziun che permetta d'adossar a las utilisadras ed als utilisaders tscherts custs per acziuns che vegnan incitadas dad ellas e dad els.³ Cun quai na duai betg vegnir stgaffida la basa per metter a quint custs per lavurs supplementaras minimalas, sco la reinizialisaziun d'in pled clav. Pertutgadas duain mo esser acziuns che surpassan l'utilisaziun ordinaria e che chaschunan lavur e custs supplementars al chantun. En quest connex sa drizza l'utilisaziun ordinaria dal portal en emprima lingia tenor la lescha e tenor ils dretgs e las obligaziuns da las utilisadras e dals utilisaders (cf. art. 24).

I n'è betg previs da stgaffir en quest lieu ina basa legala per che las taxas da prestaziuns, per las qualas sto vegnir pajada ina taxa, possian vegnir fixadas en general pli bass per il traffic electronic. La digitalisaziun d'ina prestaziun na vul betg dir en mintga cas ch'i possian

---

³ Cf. art. 6 al. 2 ed al. 3 da la Lescha davart il e-government dal chantun Friburg (LEGov FR; SGF 184.1), art. 3 al. 2 da la Loi sur les moyens d'identification électronique et le portail sécurisé des prestations en ligne de l'Etat dal chantun Vad (LCyber; BLV 172.67).

vegnir spargnads custs per l'administraziun respectivamain che prestaziuns possian vegnir furnidas en moda pli favuraivla. La dumonda, sche ed en tge dimensiun che talas adattaziuns da las taxas duain vegnir fatgas sco stimul, vegn ad esser da reglar cun in sguard sin ils singuls andaments en la legislaziun speziala respectiva.

Art. 14 E-conto

Il e-conto procura che las utilisadras ed ils utilisaders possian vegnir identifitgads, autentifitgads ed autorisads per las prestaziuns administrativas che stattan a disposiziun en il portal dad e-government. L'avertura dal conto duai esser nuncumplitgada e facila, per promover la derasaziun e l'utilisaziun dal portal dad e-government. Per pudair utilizar las prestaziuns administrativas concretas ston las utilisadras ed ils utilisaders s'identifitgar ina giada envers il sistem. Quai vul dir: i sto esser garanti che l'utilisadra u l'utilisader è quella persuna ch'ella u el pretenda dad esser. Questa identificaziun po – tut tenor la prestaziun administrativa – vegnir fatga cun differents meds da cumprova (p.ex. cun endatar datas persunalas che mo la persuna enconuscha e che pon vegnir cumparegliadas cun las datas ch'èn arcunadas tar l'autorità correspondenta). En cas d'access futurs a la prestaziun administrativa respectiva na ston las utilisadras ed ils utilisaders betg pli vegnir identifitgads da nov, mabain ston mo s'autentifitgar envers il sistem IAM e vegnir autentifitgads ed autorisads da quest sistem. Tras l'autentificaziun vegn cumprovada l'identità da las utilisadras e dals utilisaders tras l'endataziun da tscherts indicaturs persunals (num d'utilisaziun e pled-clav, tut tenor la prestaziun administrativa er ulteriurs facturs sco in code da cifras che vegn tramess per SMS). L'autentificaziun è la controlla da questas datas. Ellas vegnan cumparegliadas cun las datas ch'èn depositadas en il sistem. L'autorisaziun designescha l'assegnaziun e la controlla dals dretgs d'access sin prestaziuns administrativas per questa identità. Tut tenor las datas che ston vegnir elavuradas en connex cun la prestaziun administrativa respectiva, ston vegnir definidas pretensiuns differentamain severas envers ils process correspondents. Questas prescripziuns vegnan fixadas sin basa da differents stgalims da confidenza. Perquai ch'i sa tracta d'ina materia tecnica, duain ils stgalims da confidenza respectivs vegnir definids sin il stgalim da l'ordinaziun. Igl è previs da drizzar ils stgalims da confidenza tenor il basegn da protecziun da las datas che vegnan elavuradas. Quest basegn sto vegnir eruì gia per applicaziuns existentas e per novs projects d'informatica tras in'analisa dal basegn da protecziun. Ils stgalims da confidenza (levels of trust, LoT) s'orienteschan ultra da quai tenor il model da qualitat per autentifitgar subjects (standard eCH-0170). Uschia duai vegnir stgaffida la pussaivladad da cumparegliar las datas uschè bain sco pussaivel cun identitads electronicas existentas e futuras che pon vegnir colliadas cun in e-conto (cf. art. 19). Uschespert ch'i vegnan elavuradas datas persunalas en il rom d'ina prestaziun administrativa, ston vegnir fatgas pretensiuns supplementaras envers la constataziun da l'identità da la persuna cun prevair per exempel – ultra da l'endataziun dal num d'utilisaziun e dal pled-clav – in'autentificaziun da dus facturs.⁴

---

⁴ Quai vul dir ch'in pled-clav a diever unic u in code da cifras vegn tramess a l'adressa dad e-mail u al numer da telefon ch'è deposità en il conto ubain ad in'app d'autentificaziun al smartphone. La persuna sto alura endatar quest pled-clav u quest code da cifras en il e-conto per survegnir access a la prestaziun administrativa respectiva.

Art. 15 Represchentanzas

En il portal dad e-government vegni ad esser pussaivel da sa laschar represchentar tras in'otra persuna per survegnir prestaziuns administrativas. Er a persunas giuridicas duai vegnir pussibilità da retrair online prestaziuns administrativas ch'èn relevantas per ellas. Cuntrari a las persunas natiralas na pon ellas betg avair in agen conto en il sistem IAM, mabain ston vegnir represchentadas tras persunas natiralas che disponan d'in e-conto. En quest connex duai il e-conto pudair vegnir utilisà d'in dumber d'interpresas uschè grond sco pussaivel. Pervia da quai duai la represchentanza esser pussaivla en emprima lingia per interpresas che disponan d'in numer d'identificaziun da las interpresas (IDI) tenor la Lescha federala davart il numer d'identificaziun da las interpresas (LIDI; CS 431.03), perquai che quest numer po vegnir utilisà er da societads da persunas senza capaciad giuridica u d'interpresas singulas. Igl è dentant imaginabel ch'ina persuna giuridica na fa betg part dal champ d'applicaziun da la LIDI e na po pervia da quai betg survegnir in numer IDI, ma vuless tuttina retrair servetschs sur il portal. Er per quests cas duai ina represchentanza esser admissibla en il portal dad e-government.

Perquai che la represchentanza po far acziuns en num ed a quint d'ina outra persuna natirala u giuridica, sto ella furnir la cumprova ch'ella è autorisada da far quai. Tar questa cumprova da l'autorisaziun da represchentanza sa tracti d'ina materia tecnica. Perquai duai quest process vegnir concretisà sin il stgalim da l'ordinaziun. Per persunas natiralas vegni ad esser sufficient en quest connex da definir directamain en il e-conto, tgi che la po represchentar. La represchentanza sto lura confermar quai en ses agen e-conto. Er la represchentanza po trametter da sia vart ina invitaziun a la persuna che duai vegnir represchentada. Per persunas giuridicas po la cumprova vegnir furnida per exempel tras in formular da dumonda che vegn tramess a l'adressa da domicil da l'unitad IDI (per regla per mauns da la direcziun). Grazia al numer IDI è questa adressa registrada en il sistem IDI da la Confederaziun ch'è accessibel publicamain. Tut tenor il stgalim da confidenza (cf. art. 14) pon en quest connex vegnir fatgas differentas pretensiuns envers la cumprova da l'autorisaziun da represchentanza.

Art. 16 Schliaziun e restricziun

La schliaziun dal e-conto po vegnir dumandada da tut temp da l'utilisadra u da l'utilisader. I vegn er ad esser pussaivel da deactivar in e-conto che na vegn temporarmain betg pli duvrà, per betg stuair avrir in nov conto, sch'il basegn è puspè avant maun. Ultra da quai datti constellaziuns, nua che las autoritads han in interess da restrenscher l'access al portal u a singuls servetschs ubain da schliar il conto. D'ina vart sto stoi vegnir garantì per motivs da la protecziun da datas, en spezial per motivs da la commensurabladad, che datas che na vegnan betg pli duvradas, na restian betg nunnecessariamain en il portal dad e-government. Pervia da quai duai vegnir previs che contos possian vegnir schliads, sche l'utilisadra u l'utilisader n'è dapi almain 2 onns betg pli s'annunzià en il e-conto. Per garantir ch'il portal dad e-government possa vegnir manà conform a l'urden, dovra l'autorità ch'è responsabla per la gestiun da l'otra vart la cumpetenza da restrenscher l'utilisaziun dal conto u da schliar il conto, sch'i è avant maun indizis concrets ch'il conto vegnia malduvrà u cumpromess. In abus po per exempel vegnir supponì, sche l'utilisadra u l'utilisader cuntrafa a las obligaziuns

statuidas en il rom da las cundiziuns d'utilisaziun (cf. art. 24). En spezial en cas d'ina cuntravenziun cunter las cundiziuns d'utilisaziun sto l'autorità cumpetenta eventualmain agir svelt, per betg periclar la gestiun da la plattafurma. Pervia da quai vegn in tal conto l'emprim mo deactivà e l'utilisadra u l'utilisader vegn infurmà en chausa (p.ex. tras in e-mail a l'adressa depositada). Uschia duai ella u el survegnir la pussaivladad da sa stentar ch'il conto vegnia puspè reactivà u d'eventualmain pretender ch'i vegnia relaschada ina disposiziun correspondententa (cf. art. 26). Er sch'il conto vegn schlià pervia d'inactività, duai la persuna pertutgada survegnir la pussaivladad da reagir sin basa d'ina comunicaziun precedententa. Sch'in e-conto vegn schlià, vegnan stizzadas tut las datas ch'èn cuntegnidas là. Las datas ch'èn arcunadas en las applicaziuns spezializadas dals posts da servetsch n'èn betg tangadas da la stizzada. Ultra da quai stoi vegnir garantì tecnicamain che las infurmaziuns dal conto ch'èn eventualmain necessarias per liquidar las fatschentas, sajan vegnidas transmessas a l'applicaziun spezializada.

Art. 17 Datas dal conto

En connex cun la gestiun dal portal dad e-government ston vegnir elavuradas en emprima lingia las datas che vegnan endatadas da las utilisadras e dals utilisaders. L'art. 17 regla, tge datas ch'il e-conto sto cuntegnair minimalmain. Perquai che l'avertura duai esser nuncumplitgada, poi bastar d'inditgar paucas datas necessarias (num, num d'utilisaziun, adressa dad e-mail, data da naschienscha). Cun avrir il conto vegn attribuida a las utilisadras ed als utilisaders ina ID nunsignifiganta ed unica che serva a colliar il e-conto cun las applicaziuns spezializadas. Tut tenor las prestaziuns administrativas dumandadas e tut tenor il stgalim da confidenza ch'è collià cun talas (cf. art. 14) ston vegnir inditgadas ulteriuras datas e colliadas cun il e-conto. Imaginabel è per exempel il numer dal telefonin (che vegn duvrà per l'autenticaziun da dus factors) u l'adressa da domicil. Per represchentar unitads IDI e persunas giuridicas senza numer IDI tenor l'art. 15 ston ultra da quai vegnir inditgadas infurmaziuns davart la persuna giuridica che vegn represchentada. En quest connex sa tracti cunzunt dal num da la firma e da la IDI.

Art. 18 Datas specificas

Il portal dad e-government è in portal da transit per autentifitgar e per autorisar las utilisadras ed ils utilisaders. Las datas specificas che stattan en connex cun la prestaziun administrativa respectiva, vegnan elavuradas mo da las autoritads ch'èn mintgamai cumpetentas en chausa en las applicaziuns spezializadas correspondentas tenor il dretg che vala per ellas. En il e-conto na vegnan da princip arcunadas naginas datas da las applicaziuns spezializadas. Perquai ch'il portal dad e-government cuntegna ina plattafurma da consegna, sur la quala las autoritads e las utilisadras ed ils utilisaders pon barattar infurmaziuns, ston datas specificas da las fatschentas elavuradas eventualmain vegnir arcunadas temporarmain, per ch'ellas possian vegnir clamadas giu da las autoritads resp. da l'utilisadra u da l'utilisader. Cun colliar il portal dad e-government cun las applicaziuns spezializadas (cf. art. 19) vegn la separaziun stricta rutta in'ulteriura giada.

Art. 19 Colliaziun

Il portal dad e-government garantescha che l'utilisadra u l'utilisader haja access a las atgnas datas en las applicaziuns spezializadas e possia retrair prestaziuns administrativas sur talas.

Per quest intent sto il e-conto vegnir collià cun l'applicaziun spezialisada respectiva. Ultra da quai duai esser pussaivel per l'utilisadra u per l'utilisader da colliar identitads electronicas existentas cun il portal dad e-government. Pervia dal caracter tecnic da la materia sto la realisaziun tecnica da la colliaziun vegnir reglada en l'ordinaziun. Igl è previs che la colliaziun dal portal dad e-government e da las applicaziuns spezialisadas vegnia stabilida tras ina cumparegliaziun automatisada da las datas tranter il e-conto e l'applicaziun spezialisada (uschenumnà process dad «ID-mapping»). Per quest intent vegnan cumparegliadas las datas dal e-conto (p.ex. num ed adressa) cun las datas correspondentas en l'applicaziun spezialisada. En cas d'in grad d'autenticaziun pli aut vegn l'utilisadra u l'utilisader suppligà d'endatar – en vista a la cumparegliaziun – ulteriuras datas specificas che mo ella u el enconuscha (p.ex. il numer dal permiss da manischar). Per quests process ston datas vegnir arcunadas temporarmain en il sistem IAM. Suenter che l'attribuziun è succedida, vegnan quellas però puspè stizzadas. Sche las inoltraziuns en las bancas da datas èn identicas, vegn la ID da l'utilisaziun da l'applicaziun spezialisada (ID da l'applicaziun spezialisada) arcunada permanentamain en il sistem IAM per pussibilitar logins futurs. La ID da l'applicaziun spezialisada è unica e nunsignifiganta, q.v.d. ella vegn duvrada mo en l'applicaziun spezialisada respectiva sco clav primara per l'unitad da datas e na permetta betg da trair conclusiuns a l'utilisadra u a l'utilisader. Identitads electronicas existentas sco la «SwissID» duain medemamain pudair vegnir colliadas cun il e-conto. Perquai che la Lescha federala davart ils servetschs d'identificaziun electronica (LFEID; Fegl uffizial federal 2018 3989) è vegnida refusada da las votantas e dals votants, na vegni per entant betg a dar ina identitad electronica ch'è reconuschida dal dretg federal. Pervia da quai stoi vegnir decidì sin plaun chantunal, tge identitads electronicas che vegnan reconuschidas per il e-conto resp. per il portal dad e-government.

Art. 20 Access a registers

Per cuntanscher stgalims da confidenza pli auts sto vegnir prevista ina procedura, en la quala l'identitad da l'utilisadra u da l'utilisader po vegnir confermada en moda legalmain valaivla tras in post credibel en il rom d'ina identificaziun uffiziala. Quai po per exempel capitar cun cumparegliar l'identitad da la persuna cun il register d'abitantas e d'abitants e cun trametter a questa persuna ina brev cun las datas d'access, u tras quai che la persuna sa preschenta personalmain tar in'autoridad e s'identifitgescha cun in document d'identitad. Per che questa identificaziun uffiziala saja pussaivla, sto vegnir previs per las autoritads correspondentas in access a las datas dal register d'abitantas e d'abitants tenor la Lescha davart ils registers d'abitantas e d'abitants e davart ulteriurs registers da personas e d'objects (Lescha da registers, LRAb; DG 171.200). Tenor l'art. 30 al. 2 LRAb survegnan ils posts da servetsch chantunals access a las datas ch'els dovran per ademplir lur incumbensas legalas. Questa basa legala duai vegnir stgaffida qua tras. Eventualmain po l'identificaziun er esser necessaria en quest connex per sclerir cumpetenzas.

Ina simplificaziun supplementara tar l'elavuraziun da fatschentas po vegnir cuntanschida, sche la persuna pertutgada conceda a las autoritads la pussaivladad d'avair access ad ulteriurs registers uffizials e da consultar online las datas ch'èn necessarias per ademplir l'incumbensa. En cas d'ina dumonda da permissiun per in'activitad professiunala u

commerziala na stuess uschia per exempel betg vegnir inoltrà in extract dal register da scussiun, mabain l'autorità cumpetenta pudess consultar las datas correspundentas directamain en il register da scussiun. Sa basond sin l'art. 2 LCPD en cumbinaziun cun l'art. 19 al. 3 LPD èsi mo pussaivel da communitgar datas persunalas tras in'uschenumnada procedura d'invista, sch'ina basa legala prevesa quai explicitamain. Questa basa duai vegnir stgaffida cun l'al. 2.

Art. 21 Protocollaziun

Per la gestiun segira dal e-conto e per la trasparenza per las utilisadras ed ils utilisaders vegnan arcunadas las datas davart l'access al e-conto. Questas datas pon vegnir consultadas da las utilisadras e dals utilisaders en il e-conto. Eventualmain ha er l'autorità ch'è responsabla per la gestiun in interess che las datas d'access possian vegnir evaluadas pli tard, perquai ch'i èn per exempel vegnidadas constatadas posteriuramain irregularitads. Pervia da quai ston las datas pudair vegnir conservadas durant in tschert temp, e quai eventualmain er suenter il temp ch'il conto vegn stizzà. La durada da l'arcunaziun da las «datas da protocol» correspundentas sto dentant vegnir limitada. En l'ordinaziun duain vegnir reglads ils detagls da la protocollaziun, en spezial areguard la dimensiun ed areguard la durada da l'arcunaziun. Las datas da protocol duain probablmain cumpigliar l'access da l'utilisadra u da l'utilisader, il mument da l'access sco er il gener da l'acziun fatga (p.ex. midada dal pled-clav) e duain pudair vegnir arcunadas durant 12 mais.

Art. 22–24 Responsabladad

En connex cun la furniziun da prestaziuns digitalas èn involvids differentas interlocuturas e differentes interlocuturs ch'entran en contact cun las utilisadras ed ils utilisaders (p.ex. il chantun sco gestiunari dal portal e las vischnancas sco purschidas da prestaziuns administrativas en quest portal). Pervia da quai ston las cumpetenzas vegnir definidas cleramain, per exempel areguard l'observaziun da las prescripziuns davart la protecziun da datas. En quest connex stoi vegnir differenzià en spezial tranter la gestiun administrativa e la gestiun tecnica dal portal dad e-government. La gestiun administrativa cumpiglia las relaziuns cun las utilisadras ed ils utilisaders (p.ex. la restricziun da l'access u la schliaziun d'in e-conto) sco er la planisaziun d'integrar novas prestaziuns administrativas en il portal. La gestiun tecnica cumpiglia il mantegniment e l'ulterier svilup tecnic dal portal. En quest connex ston vegnir prendidas las mesiras tecnicas ed organisatoricas adequatas, per che las datas en il portal dad e-government vegnian protegidas cunter perdita, cunter enguladitsch e cunter elavuraziuns inadmissiblas. Questas duas incumbensas pon vegnir liquidadas da differentas autoritads. Previs èsi che la Chanzlia chantunala surpiglia ils fatgs administrativs e saja definida sco proprietaria da las datas dal portal dad e-government, entant che l'Uffizi d'informatica (UI) garanteschia la gestiun tecnica. Pervia da la separaziun stricta da l'elavuraziun da datas specificas restan las purschidas ed ils purschiders da prestaziuns administrativas (p.ex. posts da servetsch, vischnancas) responsabels per las datas ch'els elavuran en connex cun las prestaziuns administrativas furnidas sur il portal dad e-government.

Las utilisadras ed ils utilisaders pon disturbar la gestiun regulara dal portal dad e-government, per exempel tras in tractament inadeguat da lur datas d'access. Pervia da quai

vegna statuì en la lescha che las utilisadras ed ils utilisaders sajan responsabels per ils agens systems d'informatica e per las datas d'access. Ils dretgs e las obligaziuns da las utilisadras e dals utilisaders duain vegnir concretisads tras la Regenza, per als pudair adattar, sche las cundiziuns sa midan. Quests dretgs e questas obligaziuns ston vegnir sutmess a l'approvaziun da las utilisadras e dals utilisaders en furma da cundiziuns d'utilisaziun, cura ch'il e-conto vegn avert ed en cas d'eventualas midadas posteriuras.

Art. 25 Responsabladad

Perquai ch'ils process da fatschenta vegnan digitalisads adina pli savens, crescha il potenzial da donns per las persunas pertutgadas. D'ina vart perquai ch'ils systems na pon betg pli vegnir utilisads, per exempel en cas d'interrupziuns. Da l'autra vart però er perquai che terzas persunas pon s'acquistar l'access a systems cun las datas da las utilisadras e dals utilisaders e pon uschia prender disposiziuns a disfavur da talas e tals. La responsabladad per il portal dad e-government e per las prestaziuns administrativas che vegnan purschidas en tal, sa drizza en quest connex tenor ils principis da la Lescha davart la responsabladad dal stadi (LRS; DG 170.050). Tenor quella è la communitad responsabla per ils donns, che ses organs chaschunan en moda illegala. En quest connex sto quella communitad che furnescha las datas u che porscha las prestaziuns administrativas da princip star buna per ils donns che resultan qua tras. In agir illegal dal stadi, perquai ch'in sistem d'informatica croda ora, è però imaginabel mo en cas excepziunals. L'art. 4 LRS prevesa eventualmain ina responsabladad da duaivladad er en cas da donns chaschunads tras in agir legal. En quest connex pudess ina responsabladad dal chantun per exempel vegnir motivada, sche la plattafurma n'è betg accessibla e sche inoltraziuns na pon perquai betg vegnir fatgas a temp. Quai n'è betg commensurà, perquai ch'il chantun na po betg garantir che las prestaziuns administrativas sajan adina cuntanschiblas, cunquai ch'el dependa er da furniturs da prestaziuns privats. Pervia da quai duai vegnir statuida ina restricziun da la responsabladad en quel senn ch'il chantun e las autoritads, che porschan prestaziuns administrativas sur il portal dad e-government, n'èn betg responsabels per inoltraziuns retardadas u per autras inobservanzas che pon vegnir attribuidas a la funcziunalitad manglusa dal portal dad e-government e dals systems da transmissiun ch'èn colliads cun tal. La ristga da perdita duai esser tar las utilisadras ed ils utilisaders che pon per regla s'organisar uschia, ch'ellas ed els na vegnan betg donnegiads tras interrupziuns da curta durada. Restar resta la responsabladad dal stadi en cas da perditas da datas e da sfalsificaziuns da datas.

Art. 26 Protecziun giuridica

I dat motivs per refusar la dumonda d'avrir in e-conto. Per impedir ch'i vegnia fatg abus dal e-conto poi er esser necessari da prender sancziuns envers l'utilisadra u l'utilisader (cf. art. 16 qua survart). I vegn ad esser chausa da l'autorità ch'è cumpetenta tenor l'art. 22 per las relaziuns cun las utilisadras ed ils utilisaders da decider davart refusas u davart restricziuns correspondentas da l'access al portal dad e-government u davart la schliaziun dal e-conto. Sch'in post da servetsch vulesc cuntanscher ch'il e-conto vegnia bloccà mo per l'access ad ina tscherta applicaziun spezialisada, decida l'autorità ch'è cumpetenta per il portal sin dumonda da l'uffizi respectiv. Perquai che las persunas pertutgadas pon senz'auter avair in interess degn da vegnir protegì che lur e-conto restia, sto vegnir prevista ina pussaivladad da

protecziun giuridica cunter la refusa d'ina dumonda u cunter la restricziun da l'access. I vegn parti dal fatg ch'ina tala decisiun stoppia vegnir prendida mo en paucs cas. Ultra da quai dastgassi per regla sa tractar da cas clers (p.ex. annullaziun da l'access pervia d'ina cuntravenziun cunter las cundiziuns d'utilisaziun). Il focus sto pervia da quai vegnir mess sin il fatg che las differentas decisiuns vegnan prendidas da la medema autoritad e che lur giudicament giuridic na chaschuna betg blera lavur. Pervia da la pitschna impurtanza e relevanza da talas decisiuns èsi cunvegnent, sch'i sto l'emprim vegnir protestà cunter las decisiuns entaifer 10 dis tar l'autoritad responsabla. Quella ha lura la pussaivladad d'examinar da nov sia decisiun. Cunter las decisiuns da protesta da l'autoritad responsabla poi vegnir fatg recurs entaifer 30 dis tar la Dretgira administrativa. L'ulteriura procedura sa drizza alura tenor la LGA.

V. Midadas en auters relaschs

1. Revisiun parziala da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa (LGA; DG 370.100)

La LGA vegn midada en quel senn che las inoltraziuns electronicas, la communicaziun digitala da decisiuns e l'invista electronica da las actas vegnan pussibilitadas sut tschertas premissas. En blers chantuns èn inoltraziuns electronicas mo admessas cun ina signatura electronica qualificada tenor la Lescha federala davart ils servetschs da certificaziun sin il champ da la signatura electronica e d'autras applicaziuns da certificats digitalis (CertSE; CS 943.03) sur ina plattafurma da consegna reconuschida (Incamail, Privasphere). En la sessiun da zercladur da l'onn 2010 ha er il legislatur chantunal normà regulaziuns davart la corrispondenza electronica en la giurisdicziun administrativa, las qualas sa basan sin quest concept (cf. missiva da la Regenza carnet nr. 13/2009-2010, p. 787 ss., 882 ss). La signatura electronica n'è strusch sa cumprovada en la pratica. Perquai èsi vegnì desistì da metter en vigur las disposiziuns correspondentas. Cunquai ch'er ils urdens da procedura en auters chantuns desistan pli e pli da duvrar la signatura electronica a favur d'auters models, na duai questa concepziun pauc empermettenta er betg vegnir persequitada vinavant en il chantun Grischun, uschia che las disposiziuns concludidas oriundamain daventan obsoletas. La corrispondenza giuridica electronica duai avoir lieu en il chantun Grischun en emprima lingia cun agid d'in sistem da transmissiun, al qual las persunas pon s'annunziar. L'autenticaziun sur il sistem da transmissiun duai remplazzar en quest connex la signatura (electronica) e garantir l'identitad e l'integritad da las inoltraziuns da medema maniera sco tar l'inoltraziun postale.

Art. 6d Inoltraziun

La noziun da l'inoltraziun vegn menziunada en la LGA sco noziun generala per ils pli differentes acts giuridics da las partidas (p.ex. art. 38 al. 3 LGA). En vista a la corrispondenza giuridica electronica duai vegnir definì, tge ch'è da chapir sco inoltraziun. L'inoltraziun cumpiglia pia las mesiras da las partidas en il rom d'ina procedura davant las autoritads en il champ d'applicaziun da questa lescha, e questas mesiras han l'intent da cuntanscher in tschert effect giuridic. Tranter quellas tutgan per exempel mesiras ch'effectueschan ina procedura sco er l'inoltraziun d'in recurs u d'ina posiziun. L'inoltraziun cumpiglia en quest

connex er mintgamai las agiuntas che ston per exempel vegnir inoltradas sco meds da cumprova en ina procedura.

Art. 6e Sistem da transmissiun

La corrispondenza giuridica electronica duai en emprima lingia avair lieu sur in sistem da transmissiun. L'art. 6e definescha questa noziun e fixescha las premissas ch'ils systems da transmissiun ston ademplir. Las modalitads concretas per las inoltraziuns electronicas resp. per la communicaziun electronica da decisiuns vegnan percunter regladas en ils art. 6g e 23a LGA sco er en las disposiziuns executivas da l'ordinaziun. Sut las circumstanzas numnadas là pon l'identitad e l'integritad dentant vegnir transmessas e garantidas er ordaifer il sistem da transmissiun.

Ils systems da transmissiun ston pudair garantir che l'autura u l'autur da l'inoltraziun po vegnir identifitgà senza dubi e ch'il document na po betg vegnir midà posteriuramain. Plinavant sto il mument da l'inoltraziun u da l'invista d'ina decisiun pudair vegnir constatà en moda precisa, per pudair calcular ils termins en moda fidada. Las prescripziuns correspondentas vegnan ademplidas tant tras la plattafurma chantunala dad e-government sco er tras «justitia.swiss», il portal naziunal per la communicaziun cun la giustia ch'è previs en il rom da la LPCEG. Pervia da diversas intschertezzas tecnicas ed organisatoricas en connex cun quests dus portals n'èsi il mument anc betg pussaivel da decider, en tge stadi da la procedura ch'i duain vegnir fatgas inoltraziuns sur tgenina da questas plattafurmas. Perquai duain ils systems da transmissiun renconuschids vegnir designads sin il stgalim da l'ordinaziun. Qua tras vegn er laschada averta la pussaivladad per schliaziuns per secturs specificis ch'èn per exempel vegnidadas svilupadas ensemen cun auters chantuns u per l'utilisaziun d'applicaziuns ch'èn vegnidadas messas a disposiziun da la Confederaziun e sur las qualas prestaziuns administrativas per secturs specificis vegnan purschidas online.

Art. 6f Furma scritta

En la LGA vegn duvrada en divers lieus la noziun da la furma scritta. Definida na vegn quella dentant nagliur. Gist en vista a la corrispondenza giuridica electronica chaschuna quai ina malsegirezza giuridica, perquai ch'i n'è betg senz'auter cler, sch'ina inoltraziun electronica po ademplir questa prescripziun ubain sch'i dovra per exempel ina suttascripziun a maun. En il champ d'applicaziun da questa lescha duai la furma scritta perquai da princip signifitgar ch'ina inoltraziun sto vegnir suttascritta a maun. Sche questa definiziun stess per sai suletta, definiss ella – surtut per las autoritads – la furma scritta en moda pli stretga che la giurisdicziun vertenta e la pratica actuala en il Grischun. Quella permetta – per exempel sch'igl è urgent areguard il temp u sch'i vegnan relaschadas disposiziuns singulas en in dumber pli grond – che la suttascripziun po succeder cun in bul da facsimile u cun in model electronic (cf. art. 15 da l'Ordinaziun davart l'organisaziun da la Regenza e da l'administraziun [OORA; DG 170.310]). Sin il stgalim da l'ordinaziun duai la Regenza perquai prevair excepziuns da l'obligaziun da suttascripziun per la communicaziun da decisiuns. Lur cuntegn duai s'orientar tenor l'art. 15 OORA existent. Ina nova facilitaziun per las autoritads e per las partidas duai resultar da l'al. 2 che vegn introducì da nov. Tras questa disposiziun survegn la furma electronica il medem status sco la furma scritta, sch'ella corresponda a las prescripziuns da questa lescha (cf. art. 6g ed art. 23a LGA). En quest connex na vegn la

correspondenza giuridica electronica betg chapida sco terza furma separada sper la furma a bucca ed en scrit, mabain sco «sutfurma» da la correspondenza giuridica en scrit che vegn pussibilitada sin via electronica sut las premissas statuidas da la lescha. Perquai n'èsi betg necessari d'adattar u da stritgar explicitamain l'obligaziun da la furma scritta en tut ils lieus en la lescha.⁵

Art. 6g Inoltraziun electronica

Tenor l'art. 6g pon inoltraziuns electronicas vegnir fatgas en emprima lingia sur in sistem da transmissiun. Las prescripziuns ch'in tal sistem da transmissiun sto ademplir èn regladas en l'art. 6e. Sch'i vegn duvrà in sistem da transmissiun renconuschì, remplazza l'annunzia da l'utilisadra u l'utilisader sin la plattafurma respectiva la suttascripziun, ed ella serva a constatar l'identitad. La nummidabladad da l'inoltraziun vegn garantida tras in sigil che vegn generà da la plattafurma e che impedescha in'elavuraziun posteriura. En cas d'inoltraziuns ch'èn liadas ad in termin vegni plinavant cumprovà en moda fidada – tras ina quittance d'entrada e da consultaziun che vegn generada automaticamain – cura ch'in termin cumenza a curre e sche quel è vegnì observà da la partida. La correspondenza giuridica electronica vegn a sa sviluppar mo pass per pass, perquai ch'ils process correspundents ston vegnir digitalisads ed ils sistems da transmissiun integrads. Perquai èn inoltraziuns electronicas mo pussaivlas, sche l'autorità è gia colliada cun in sistem da transmissiun. Sco sistem da transmissiun èn per il mument previs en emprima lingia il portal chantunal dad e-government e la plattafurma «justitia.swiss». I duain però pudair vegnir admess er ulteriurs sistems da transmissiun – per exempel tals per secturs specifics (cf. art. 6e). La definiziun, en tge procedura che tge sistem da transmissiun po vegnir utilisà, duai vegnir fatga en l'ordinaziun. Sur il portal chantunal dad e-government duain vegnir purschidas online al cumenzament prioritarmain quellas prestaziuns administrativas che vegnan dumandadas il pli savens da la populaziun (p.ex. decleraziun da taglia). La purschida da prestaziuns administrativas digitalas duai dentant vegnir extendida permanentamain ed i duai per exempel er vegnir integrada ina plattafurma da consegna, sur la quala personas privatas ed autoritads pon trametter in a l'auter documents electronics en moda segira ed autentifigada. La plattafurma «justitia.swiss» vegn a disponer – gia a partir da sia lantschada – d'ina plattafurma da consegna correspondent. En las proceduras che pon vegnir manadas – tenor la disposiziun concretisanta da l'ordinaziun – sur questa plattafurma, èn admessas inoltraziuns, uschè svelt che l'autorità respectiva è registrada en la glista d'adressas da questa plattafurma. Betg pussaivla n'è l'utilisaziun da la plattafurma «justitia.swiss» en mintga cas per proceduras d'emprima istanza.

Da princip duain inoltraziuns vegnir consegnadas sur in sistem da transmissiun, perquai che uschia pon vegnir ademplitas las pretensiuns envers l'identificaziun da la persona ed a l'integritad da l'inoltraziun. Gist en proceduras d'emprima istanza existan prestaziuns administrativas che ston ademplir pretensiuns formalas main strictas e che pon per part gia oz vegnir fatgas en moda electronica sur formulars online (p.ex. la dumonda da prolungaziun dal termin per la decleraziun da taglia). Quests formulars correspundan ad in basegn practic

---

⁵ Ina concepziun sumeglianta persequitescha per exempel la Confederaziun en la Lescha federala davart la procedura administrativa (LFPA; CS 172.021).

ed i na fiss betg commensurà da permetter il diever da tals mo anc sur in sistem da transmissiun. L'al. 2 prevesa che las inoltraziuns en proceduras d'emprima istanza, per las qualas la furma scritta n'è betg prevista, èn er admessas ordaifer in sistem da transmissiun, sche l'identitad e l'integritad pon vegnir garantidas en moda adattada (p.ex. cun endatar il numer dal register da taglia tar la dumonda da prolungaziun dal termin). Nua che inoltraziuns èn liadas ad in termin, sto ultra da quai er pudair vegnir constatada l'observanza da quel. Prestaziuns administrativas che vegnan purschidas sur formulars online correspondentes pon er vegnir integradas en il portal dad e-government, nua ch'ellas pon porscher ulteriuras funcziuns da confort, sco emplenir automaticamain las datas dal conto arcunadas. Da princip èn posts da servetsch chantunals schizunt obligads da porscher lur prestaziuns administrativas electronicas almain supplementarmain er sur il portal dad e-government (cf. art. 10 LEGov qua survat).

En l'ordinaziun n'èn betg mo da reglar ils systems da transmissiun reconuschids, mabain er ils detagls technics da la transmissiun electronica. Latiers tutga tranter auter la dumonda, en tge formats che inoltraziuns electronicas u decisiuns dastgan vegnir transmessas (p.ex. *.pdf). Plinavant èsi da reglar, sut tge premissas che las agiuntas da las inoltraziuns pon vegnir inoltradas excepziunalmain sin palpieri, perquai ch'ellas na sa laschan betg digitalisar pervia da lur furma. Per las partidas stoi esser visibel, en tge procedura e sin tge via che la corrispondenza giuridica electronica è permessa. Las infurmaziuns correspondentas èn perquai da publitgar en il portal dad e-government u sin la pagina d'internet da l'unitad administrativa respectiva.

Art. 7 Termins

L'art. 7 regla la calculaziun da termin tenor questa lescha. Da princip cumenzan ils termin il di suentar la communicaziun, suentar la publicaziun uffiziala u suentar l'entrada d'in eveniment. Cun la corrispondenza giuridica electronica vegn vitiers la pussaivladad che la decisiun po vegnir communitgada en moda electronica (cf. art. 23a). Er en quests cas duai vegnir mantegnida la concepziun ch'il termin cumenza a curre il di suentar la communicaziun. En cas d'ina consegna electronica vala la communicaziun sco succedida, il mument che l'adressata u l'adressat resp. sia represchentanza consultescha per l'emprima giada il document respectiv en il sistem da transmissiun. Il mument da questa consultaziun sto pudair vegnir cunfinà exactamain per calcular il termin. Quai vegn garanti cun il fatg ch'il sistem generescha tar l'emprima consultaziun ina quittance. Sin questa quittance vegn registrà il mument da la consultaziun, e la quittance vegn consegnada tant a l'autorità sco er a la persuna che ha fatg la consultaziun. Per mintga adressata ed adressat vegn mintgamai emessa mo ina quittance da consultaziun. Sch'ina adressata u in adressat fa in'ulteriura consultaziun, na vegn betg generada ina nova quittance da consultaziun. Per la plattafurma da la Confederaziun è la quittance da consultaziun gia reglada en l'art. 21 al. 6 sboz LPCEG. Per il sistem da transmissiun chantunal vegn il process tecnic correspondent a stuair vegnir definì pli precisamain en l'ordinaziun. Sco tar la consegna postala stoi vegnir resguardà ch'ina persuna na po betg guntgir la consequenza d'ina decisiun tras quai ch'ella na prenda betg en consegna quella. En quest connex duai la regulaziun s'orientar tenor la giurisdicziun davart la ficziun da la consegna en cas da brevs recumandadas (cf. empè da

blers auters DTF 127 I 31, cons. 2a/aa). Tenor questa concepziun vala ina communicaziun, che vegn mo surdada cunter la sutscriptiun da l'adressat u d'ina autra persuna autorisada, sco consegnada il pli tard il 7avel di suenter l'emprima emprova da consegna senza success. Analogamain a quai duai – tenor l'al. 1bis – la consegna valair sco reussida il pli tard il 7avel di suenter la transmissiun. Quest mument è medemamain da documentar tras ina quittance che vegn generada automaticamain.

Art. 8a Observanza en cas d'ina inoltraziun electronica

L'art. 8a definescha, sut tge premissas ch'in termin vegn observà en cas d'ina inoltraziun electronica, e s'orientescha latiers tenor l'art. 8 existent. Tar las inoltraziuns electronicas vegnan ils termins observads tras quai che l'inoltraziun vegn consegnada il pli tard l'ultim di dal termin en il sistem d'informatica da l'autorità respectiva. Tar il sistem d'informatica vegni a sa tractar en emprima lingia d'in sistem da transmissiun en il senn da l'art. 6e LGA. Per ch'il mument da l'inoltraziun possia vegnir determinà, vegn emessa ina quittance tar l'entrada d'ina inoltraziun en in sistem da transmissiun. E questa quittance vegn consegnada en moda electronica a la speditura u al speditur ed a l'adressata u a l'adressat. Il mument da l'emissiun (automatica) da questa quittance è decisiv per l'observanza dal termin. En proceduras d'emprima istanza pon inoltraziuns dentant vegnir fatgas – sut las premissas da l'art. 6g al. 2 – er ordaifer ils systems da transmissiun cun observar ils termins. Quai duai vegnir reproducì tras la noziun dal sistem d'informatica. Betg relevant per l'observanza dal termin n'è, cura ch'ina inoltraziun vegn surdada al sistem.

Sco quai ch'igl è vegnì declerà survart, na po e na sto il chantun betg garantir in'accessibladad permanenta da la plattafurma. Ina nunaccessibladad da la plattafurma po avoir in effect a disfavur da las partidas pertutgadas, quai en spezial tar inoltraziuns ch'èn liadas ad in termin. Per regla han las partidas pertutgadas la pussaivladad da s'organisar autramain, per exempel cun consegnar l'inoltraziun per posta per observar il termin. Tuttina duai la regulaziun per observar il termin vegnir mitigada a favur da las partidas pertutgadas uschia, ch'in termin che scada cura che la plattafurma n'è betg accessibla, vegn spustà sin l'emprim di da lavur suenter che la plattafurma è puspè cuntanschibla. Areguard il cuntegn surpiglia la regulaziun la disposiziun da la Confederaziun (cf. art. 25 sboz LPCEG). La cumprova ch'il sistem da transmissiun n'ha betg funcziunà sto vegnir furnida da quella partida che n'ha betg consegnà ina inoltraziun entaifer il termin fixà. En quest connex tanschi da render vardaivla l'accessibladad mancanta. La prolungaziun dal termin è in cas spezial da la reconstituiziun da termins tenor l'art. 10 al. 2 LGA ed ha la precedenza envers questa disposiziun.

Art. 8b Inoltraziun posteriura en furma fisica

Sch'ils documents vegnan inoltrads en moda electronica, exista la pussaivladad che quels na pon betg vegnir elavurads vinavant da l'autorità retschavidra (p.ex. perquai che la datoteca è donnegiada u perquai ch'ils documents han pudì vegnir transmess mo en furma fermamain cumprimida pervia da lur grondezza). Igl è er pussaivel ch'i vegn duvrà l'original, per exempel per verifitgar l'autenticità d'in document. Perquai duai l'autorità en tals cas pudair pretender l'inoltraziun posteriura en furma fisica. En quest cas fixescha l'autorità in termin adequat per la speditura u il speditur per l'inoltraziun posteriura. Entaifer quest termin po la

nova inoltraziun vegnir inoltrada cun observar il termin. La disposiziun è in cas spezial da la regulaziun da l'art. 33 al. 3 e da l'art. 38 al. 3 LGA. I na vegn percurter betg ad esser pussaivel da trametter aposta ina datoteca donnegiada per cuntanscher ina prolungaziun dal termin, perquai che quai signifitgass in agir giuridicamain abusiv.

Art. 17 Invista da las actas

Fin ussa na cuntegna l'art. 17 LGA naginas prescripziuns concernent la furma, en la quala las partidas participadas a la procedura survegnan invista da las actas. Perquai duai vegnir fixà che l'invista da las actas è pussaivla en il futur tant sin palpiri sco er en moda electronica. En il cas ideal ha lieu l'invista da las actas en quella furma, en la quala l'acta vegn manada. Sche la partida che vul prender invista u sia represchentanza è registrada en in sistem da transmissiun, duain las actas electronicas vegnir consegnadas resp. dadas liber sur questa plattafurma, premess che l'applicaziun spezialisada disponia d'in punct da contact cun il sistem da transmissiun. En cas da personas che n'èn betg registradas en il sistem da transmissiun po l'invista succeder tar l'autorità sur in monitor u pon las actas vegnir consegnadas electronicamain en in'otra furma (sche las actas vegnan consegnadas per e-mail, èsi dentant – per motivs dal dretg da protecziun da datas – da tegnair quint d'ina codaziun sufficiente da la tecnologia respectiva). Tenor l'al. 2 po er l'invista electronica da las actas vegnir limitada per proteger interess publics impurtants u interess privats degns da vegnir protegids. Las modalitads da l'invista pon vegnir concretisadas vinavant en l'ordinaziun.

Art. 23 Comunicaziun da la decisiun

Tenor l'art. 23 al. 2 pon las partidas vegnir obligadas gia tenor il dretg vertent da designar in'adresa da consegna cuminaivla en ina procedura. En quest connex duai vegnir precisà ch'i po sa tractar tant d'ina adresa da consegna postala sco er d'ina adresa da consegna electronica. Tenor l'art. 6e sto l'adresa da consegna electronica vegnir designada en in sistem da transmissiun. Tenor l'art. 23 al. 3 LGA pon las partidas che n'abitan betg en Svizra vegnir obligadas da designar ina persuna en Svizra che ha il dretg da retschaiver la consegna. Alternativamain duai da nov vegnir pussibilità a questas partidas da sa registrar en il sistem da transmissiun e da retschaiver comunicaziuns sur quest sistem. Da l'art. 11b al. 2 dal sboz preliminar dals 11 da november tar la Lescha federala davart la procedura administrativa (sboz LFPA; CS 172.021) – che prevesa ina regulaziun analoga sin plaun federal – poi vegnir concludì che la Confederaziun considerescha la consegna a partidas cun sedia u cun domicil a l'exteriur ad in'adresa da consegna electronica sco confurma al dretg internaziunal.

Art. 23a Comunicaziun electronica

Cun l'art. 23a LGA duai vegnir stgaffida la basa legala per che decisiuns possian vegnir communitgadas sin via electronica. Quai sto valair er per decisiuns intermediaras e per ordinaziuns proceduralas. La comunicaziun electronica duai avoir lieu en quest cas sur in sistem da transmissiun. En questa moda duai vegnir pussibilità a las autoritads da communitgar las decisiuns directamain ord las applicaziuns spezialisadas. Per quest intent ston dentant esser avant maun ils puncts da contact technics tranter l'applicaziun spezialisada respectiva ed il portal dad e-government, quai che vegn ad esser il cas en divers secturs

giuridics pir suenter l'entrada en vigur da la lescha. Perquai na duai l'art. 23a betg statuir in dretg da las utilisadras ed ils utilisaders sin ina transmissiun electronica. Ed ina tala duai esser pussaivla mo là, nua ch'ella vegn er purschida da l'autorità. Per che l'autorità possia trasmetter la decisiun sin via electronica, sto la persuna ultra da quai esser registrada en il sistem da transmissiun respectiv tenor l'art. 6e ed avair dà ses consentiment a la consegna. Tge prescripziuns che valan per il consentiment a la comunicaziun electronica, duai vegnir definì en l'ordinaziun. En quest connex na duai la registraziun suletta en il sistem da transmissiun betg esser sufficienta sco consentiment a la comunicaziun electronica. Sut circumstanzas n'èn las utilisadras ed ils utilisaders betg conscients che lur consentiment vala per tut las proceduras, uschia ch'ellas ed els pudessan survegnir nunspetgadamain ina comunicaziun en il rom d'ina autra procedura. D'ina declaranza affirmativa da la voluntad pon ins discurre, sche l'utilisadra u l'utilisader fa ina inoltraziun sur il sistem da transmissiun, perquai ch'igl è – tenor las experientschas generalas – da quintar che la resposta succedia sur il medem chanal. Premess che quai saja tecnicamain realisabel, po il consentiment er vegnir dà explicitamain per pliras u per tut las proceduras che pertutgan ina partida. Il consentiment duai pudair vegnir revocà da tut temp fin che la procedura è terminada. La revocaziun d'in consentiment n'ha dentant nagin effect sin decisiuns ch'èn gia prontas per la retratga.

Per motivs da la segirezza giuridica ston las decisiuns pudair vegnir attribuidas senza dubi a l'autorità ed esser nunmidablas. Ils detagls technics vegnan reglads sin il stgalim da l'ordinaziun. Da princip duai quai esser sufficient, sche l'autorità plazzescha in sigil electronic reglamentà tenor l'art. 2 lit. d CertSE. Quel pussibilitescha a la retschavidra u al retschavider da controllar, sch'in document è vegnì emess da l'autorità e n'è betg pli vegnì midà.⁶ Pervia da la natira nunpersunala dal sigil electronic reglamentà n'èn las personas participadas a la decisiun betg pli visiblas, quai che po per exempel esser relevant, sch'i duain vegnir fatgs valair motivs da recusaziun. Perquai ston decisiuns communitgadas sin via electronica cuntegnair ils nums da las personas che han decidì. Questa prescripziun vala er per la furma sin palpìri, nua che quella vegn per regla observada automaticamain cun la suttascripziun a maun. L'utilisaziun dal sigil electronic è ina premissa minimala. Empè da quel poi er vegnir duvrà ina signatura electronica avanzada u qualifitgada ch'è vegnida emessa per la persuna respectiva tenor l'art. 2 lit. b u lit. e CertSE. Ils systems da transmissiun previs duain vegnir concepids uschia, ch'els sustegnan las funcziunalitads correspondentas.

Art. 33 Scrittiras giuridicas tar recurs administrativs

L'art. 33 LGA statuescha las prescripziuns per las inoltraziuns en proceduras da recurs administrativs. Latiers n'èn betg tut las prescripziuns raschunaivlas en connex cun l'inoltraziun electronica (p.ex. l'inoltraziun en dus exemplars). En l'al. 1 duain perquai vegnir definidas quellas premissas che valan tant per l'inoltraziun sin palpìri sco er per l'inoltraziun electronica. Conform al dretg vertent ston scrittiras giuridicas vegnir redigidas en ina lingua

---

⁶ Sumegliants èn per exempel l'art. 21 al. 2 sboz LPCEG, l'art. 4 dal sboz da l'Ordinaziun davart il traffic electronic en proceduras davant autoritads administrativas dal chantun Lucerna dals 24 da favrer 2021 (VeV-VVb).

uffiziala e cuntegnair ina proposta ed ina motivaziun. Ellas ston vegnir inoltradas cun aggiuntar la decisiun contestada ed ils meds da cumprova disponibels. Ulteriurs meds da cumprova ston vegnir designads. La suttascripziun e l'inoltraziun en dus exemplars è prescritta mo tar inoltraziuns sin palpieri. Inoltraziuns electronicas en il rom da proceduras da recurs administrativs ston percenter vegnir fatgas sur in sistem da transmissiun. En quest cas vegn la suttascripziun remplazzada tras l'autenticaziun en il sistem.

Art. 38 Scrittiras giuridicas davant la Dretgira administrativa

L'art. 38 regla las prescripziuns per las scrittiras giuridicas per mauns da la Dretgira administrativa. En quest regard poi vegnir renvià a las remartgas tar l'art. 33 LGA.

2. Revisiun parziala da la Lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun (LGDA; DG 490.000)

Art. 5a Transfarmaziun dal purtader

Ina finamira da la Strategia dad e-government è in'administraziun cun pauc palpieri. Ultra da la furma sin palpieri e da la furma maschadada è er la gestiun digitala da documents admissa en il chantun Grischun gia tenor il dretg vertent (cf. art. 3 al. 1 da l'Ordinaziun tar la Lescha davart la gestiun da documents e l'archivaziun [OGDA; DG 490.010]). Ina transmissiun d'actas digitala consequenta fa savens naufragi, perquai che las instituziuns publicas dovran systems d'informatica differents che n'èn betg cumpatibels in cun l'auter sur puncts da contact. Cuntrari ad auters chantuns resp. a la Confederaziun⁷ na duai in'obligaziun generala d'administrar e da trasmetter documents sin via electronica betg vegnir prevista per il mument, e quai per motivs da l'autonomia communal. In'unificaziun duai per entant vegnir cuntanschida per secturs specifics en il rom dals projects intercommunals dal plan da realisaziun. En in project interdepartamental vegnan actualmain ultra da quai fixadas prescripziuns per la transfurmaziun da documents fisics en documents electronics (uschenumnada transfurmaziun dal purtader). Tras l'adattaziun da la LGDA qua avant maun pon documents scannads tenor questas prescripziuns vegnir egualisads en lur valor da cumprova a la furma sin palpieri, uschia ch'i po per regla vegnir desisti d'ina gestiun ibrida da documents. Ina procedura da digitalisaziun ch'è reglada unitarmain per tut las autoritads ch'èn suttamessas a la lescha, serva a la segirezza giuridica. Pervia da lur caracter tecnic ston las prescripziuns vegnir realisadas sin il stgalim da l'ordinaziun. En quest regard vegn la Regenza en spezial a stuair reglar las pretensiuns tecnicas envers ils documents digitalisads (resoluziun; alv/nair, tuns grischs u colur; OCR/identificaziun optica da segns e.u.v.) sco er las pretensiuns envers la garanzia da qualitat.

VI. Consequenzas persunalas e finanzialas

1. Per il chantun

Tut en tut n'ha il relasch qua avant maun naginas consequenzas persunalas u finanzialas relevantas. En il rom dal preventiv 2020 ha il Cussegl grond concedì ils 3 da december 2019 in credit d'impegn general en l'autezza da 9 milliuns francs per la «Installaziun da las basas e

---

⁷ Cf. art. 6 sboz LFPA, art. 6 al. 1 lit. a dal sboz tar la Lescha davart l'administraziun digitala Berna (E-DVG), nua che las autoritads vegnan obligadas da trasmetter documents sur il sistem da transmissiun respectiv.

da las premissas per realisar la Strategia dad e-government». Tras la finanziaziun da las basas tecnicas e da las premissas entaifer l'administraziun duai quest credit accelerar la realisaziun da la Strategia dad e-government. Il credit serva a l'installaziun da las basas, en spezial dals servetschs da basa tenor questa lescha. Il credit vegn duvrà per finanziair ils servetschs da terzas persunas e las acquisiziuns (per gronda part meds d'informatica) sco er novs engaschaments temporars (p.ex. direcziuns da projects). A vista mesauna fin a lunga vista duain uschia vegnir concepids pli effizientamain e pli concisamain l'adempliment da las incumbensas sco er ils process entaifer l'administraziun.

Projects concrets dad e-government che na servan betg a l'infrastructura da basa vegnan realisads ordaifer il credit d'impegn qua avant maun e budgetads dals posts da servetsch u dals departaments respectivs. Er betg part dal credit d'impegn n'èn las expensas da manaschi ordinarias sunter l'introducziun e sunter la collaudaziun dals products. Il mument n'èsi però betg anc pussaivel da quantifitgar exactamain questas expensas.

2. Per las vischnancas e per las regiuns

Il project qua avant maun na prevesa naginas obligaziuns per las vischnancas e per las regiuns d'introducir la corrispondenza giuridica electronica, da porscher prestaziuns digitalas u d'administrar documents en moda digitala. Perquai na ston ni las vischnancas burgaisas ni las vischnancas politicas ni las regiuns far quint cun consequenzas persunalas u finanziaias necessarias. I duai dentant vegnir pussibilità a las instituziuns publicas da far diever dals servetschs da basa previs en la lescha per porscher atgnas prestaziuns digitalas. Sche las instituziuns publicas fan quai, ston ellas sa participar als custs da quests servetschs. L'atezza da la participaziun als custs sa drizza en quest connex tenor il gener e tenor la dimensiun dals servetschs utilisads.

VII. Buna legislaziun

Ils princips da la «buna legislaziun» tenor las prescripziuns da la Regenza (cf. conclus da la Regenza dals 16 da november 2010, prot. nr. 1070/2010) vegnan observads en quest project.